

***Analiza stanu
gospodarki
odpadami
komunalnymi na
terenie Gminy
Dywity za rok 2016***

dr Daniel Rzeczkowski

Spis treści

1.WSTĘP I CEL OPRACOWANIA.....	3
2.REGULACJE PRAWNE Z ZAKRESU GOSPODAROWANIA ODPADAMI	3
3.WSKAŹNIKI ODZYSKU I RECYKLINGU ODPADÓW PRZEWIDZIANE DO OSIĄGNIĘCIA W 2016 ROKU I W LATACH KOLEJNYCH.....	6
1)Ograniczenie masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.	6
2)Poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych.	8
3)Wymagane poziomy odzysku odpadów budowlanych i poremontowych określone w Rozporządzeniu, zawiera tabela powyżej.	8
4. CHARAKTERYSTYKA REGIONU GOSPODARKI ODPADAMI I GMINY DYWITY.....	9
5. GOSPODAROWANIE ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE GMINY.....	11
5.1. Stan prawny	11
5.2. Opis istniejącego systemu	12
5.3. Ilość odpadów odebranych z terenu gminy Dywity	15
5.4. Osiągnięte poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania	19
6. ANALIZA FINANSOWO - EKONOMICZNA FUNKCJONOWANIA SYSTEMU	19
6.1. Przychody z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi	20
6.2. Koszty funkcjonowania systemu (obliczono dla całego roku).	20
7. POTRZEBY INWESTYCYJNE ZWIĄZANE Z GOSPODAROWANIEM ODPADAMI KOMUNALNYMI	21
8. MOŻLIWOŚCI PRZETWARZANIA ZMIESZANYCH ODPADÓW KOMUNALNYCH, ODPADÓW ZIELONYCH ORAZ POZOSTAŁOŚCI Z SORTOWANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH PRZEZNACZONYCH DO SKŁADOWANIA.....	21
9. LICZBA WŁAŚCICIELI NIERUCHOMOŚCI, KTÓRZY NIE ZAWARLI UMOWY NA ODBIÓR ODPADÓW KOMUNALNYCH, W IMIENIU, KTÓRYCH GMINA POWINNA PODJĄĆ DZIAŁANIA NA RZECZ ZORGANIZOWANIA TAKIEGO ODBIORU	22
10. WNIOSKI	22

1. Wstęp i cel opracowania

Niniejszy dokument stanowi roczną analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Dywity, sporządzony jest w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych Gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi. Analizę sporządzono na podstawie art. 3 ust. 2 pkt. 10 ustawy z dnia 13 września 1996 roku r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, gdzie określony został wymagany jej zakres, zatem analiza określa:

- a) możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania,
- b) potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi,
- c) koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych,
- d) liczbę mieszkańców,
- e) liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6–12 ustawy,
- f) ilości odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy,
- g) ilości zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania odbieranych z terenu gminy.

2. Regulacje prawne z zakresu gospodarowania odpadami

W aktualnym stanie prawnym, przy sporządzaniu niniejszej analizy oparto się o przepisy prawne dotyczące gospodarowania odpadami komunalnymi oraz dokumenty o charakterze strategicznym, tj.:

- 1) Uchwała nr 88 Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2016 r. w sprawie Krajowego planu gospodarki odpadami 2022. (M. P. z 2016 r. poz. 784). KPGO 2022 wpisuje się w strategiczne dokumenty przyjęte na poziomie UE i krajowym. Jednym z takich dokumentów jest decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1386/2013/UE z dnia 20 listopada 2013 r. w sprawie ogólnego unijnego programu działań w zakresie środowiska do 2020 r. „Dobra jakość życia z uwzględnieniem ograniczeń naszej planety” (Dz. Urz. UE L 354 z 28.12.2013, str. 171), w której określono następujące zadania w zakresie gospodarki odpadami:
 - a. ochrona środowiska i zdrowia ludzi przez zapobieganie negatywnemu wpływowi wytwarzania odpadów i gospodarowania nimi, lub zmniejszenie go, oraz przez zmniejszenie ogólnych skutków użytkowania zasobów i poprawę efektywności takiego użytkowania dzięki stosowaniu następującej hierarchii sposobów postępowania z odpadami: zapobieganie, przygotowanie do ponownego użycia, recykling, inne metody odzysku oraz unieszkodliwianie;
 - b. pilne zwiększenie wysiłków, między innymi w celu zwalczania zanieczyszczenia i ustanowienia ogólnounijnego głównego celu ilościowego w zakresie ograniczenia ilości

- odpadów wyrzucanych do mórz, przy uwzględnieniu strategii morskich ustanowionych przez państwa członkowskie UE;
- c. poprawa ZPO i gospodarki odpadami w Unii, aby zapewnić między innymi lepsze wykorzystanie zasobów;
 - d. przekształcenie odpadów w zasoby, co wymaga pełnego wdrożenia unijnych przepisów dotyczących odpadów w całej Unii, opartego na bezwzględnym przestrzeganiu hierarchii sposobów postępowania z odpadami;
 - e. ograniczenie odzyskiwania energii do materiałów nienadających się do recyklingu;
 - f. stopniowe wycofywanie składowania odpadów nadających się do recyklingu lub odzysku;
 - g. zapewnienie recyklingu najwyższej jakości, jeśli wykorzystanie materiału pochodzącego z recyklingu nie prowadzi do ogólnych negatywnych skutków dla środowiska lub zdrowia ludzi.

Zgodnie z dyrektywą 2008/98/WE, będącą kluczowym aktem prawa UE w dziedzinie gospodarki odpadami, dążeniem UE jest stworzenie „społeczeństwa recyklingu”, którego celem będzie „unikanie wytwarzania odpadów oraz wykorzystywanie odpadów jako zasobów”. Art. 28 wskazanej wyżej dyrektywy określa wymagania dotyczące planów gospodarki odpadami, natomiast art. 29 – wymagania dotyczące programów ZPO, których celem jest przerwanie powiązania pomiędzy wzrostem gospodarczym a wytwarzaniem odpadów mających wpływ na środowisko. Dokument taki pt. Krajowy program zapobiegania powstawaniu odpadów został przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 26 czerwca 2014 r. Jednakże, zgodnie z wymaganiami ustawy o odpadach, postanowienia zawarte we wskazanym wyżej Krajowym programie zostały przeniesione odpowiednio do Kpgo 2022 oraz zostaną przeniesione do aktualizowanych WPGO. Jednym z krajowych dokumentów strategicznych, w który wpisuje się Kpgo 2022, jest BeiŚ, która stanowi strategiczne ramy dla dalszych prac programowych i wdrożeniowych. Celem głównym BeiŚ jest: „zapewnienie wysokiej jakości życia obecnych i przyszłych pokoleń z uwzględnieniem ochrony środowiska oraz stworzenie warunków do zrównoważonego rozwoju nowoczesnego sektora energetycznego, zdolnego zapewnić Polsce bezpieczeństwo energetyczne oraz konkurencyjną i efektywną gospodarkę”.

Przedstawione w Kpgo 2022 cele i zadania dotyczą lat 2016–2022 oraz perspektywicznie okresu do 2030 r.

- 2) Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 250 z późn. zm.).

Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach określa zadania gminy oraz obowiązki właścicieli nieruchomości dotyczące utrzymania czystości i porządku, a także warunki udzielania zezwoleń podmiotom świadczącym usługi w zakresie objętym regulacją ustawy.

- 3) **Uchwała Nr XXIII/523/16 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 28 grudnia 2016 r. w sprawie uchwalenia Planu gospodarki odpadami dla województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2016-2022**

Plan gospodarki odpadami Województwa Warmińsko - Mazurskiego dotyczy odpadów wytworzonych na obszarze województwa oraz przywożonych na jego obszar, w tym odpadów komunalnych, odpadów ulegających biodegradacji, odpadów opakowaniowych i odpadów niebezpiecznych. Dokument wyznacza cele z zakresu gospodarki odpadami obejmujące lata 2011 - 2016 oraz

perspektywicznie okres 2017-2022.

- 4) Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach. (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1987 z późn. zm.). Ustawa o odpadach określa zasady postępowania z odpadami w sposób zapewniający ochronę życia i zdrowia ludzi oraz ochronę środowiska z zasadą zrównoważonego rozwoju, a w szczególności zasady zapobiegania powstawaniu odpadów lub ograniczania ilości odpadów i ich negatywnego oddziaływania na środowisko, a także odzysku lub unieszkodliwiania odpadów.
- 5) Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska. (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 519 z późn. zm.). Prawna ochrona środowiska wyraża się w regulacji określonych działań, podejmowanych wobec środowiska, a polegających w szczególności na: racjonalnym gospodarowaniu (pozyskiwaniu i wykorzystaniu) zasobów środowiska, czyli jego składników mających znaczenie gospodarcze lub służących do zaspokojenia potrzeb bytowych człowieka; zachowywaniu elementów środowiska w stanie pierwotnym lub możliwie najbardziej do niego zbliżonym (zapobieganie zmianom istniejącego stanu lub przywracanie naruszonego stanu pierwotnego); kształtowaniu środowiska dla uzyskania założonych walorów z punktu widzenia zaspokajania potrzeb człowieka (w tym restaurowanie i uzdrawianie zniszczonych elementów); zapobieganiu wprowadzania zanieczyszczeń, rozumianych jako zjawiska fizyczne, stany, formy substancji i energii o charakterze, ilości czy jakości nienaturalnej dla środowiska, naruszające jego równowagę.

Cechami charakterystycznymi prawa ochrony środowiska, traktowanego jako narzędzie polityki środowiskowej jest to, że prawo to ma szeroko rozwinięte podstawy w naukach przyrodniczych, co odróżnia ten zespół norm od innych składników porządku prawnego. Obejmuje rozległy obszar unormowań prawnych, wykraczających poza każdą z dotychczas ustalonych gałęzi prawa, w skład tego systemu norm wchodzi instytucje prawne wywodzące się z różnych gałęzi prawa, według niektórych poglądów wyodrębniające się w nową gałąź.

- 6) Ustawa z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (t. j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1863; zm.: Dz. U. z 2016 r. poz. 1948 i poz. 2255.

Ustawa o opakowaniach i odpadach opakowaniowych określa wymagania, jakim muszą odpowiadać opakowania ze względu na zasady ochrony środowiska oraz sposoby postępowania z opakowaniami i odpadami opakowaniowymi, zapewniające ochronę życia i zdrowia ludzi oraz ochronę środowiska, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju.

- 7) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 25 maja 2012 r. ws. poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz sposobu obliczania poziomu ograniczania masy tych odpadów (Dz. U. z 2012 r. Nr 676).

Rozporządzenie określa poziomy ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania, które gmina jest obowiązana osiągnąć w poszczególnych latach oraz sposób obliczania poziomu ograniczania masy tych odpadów.

- 8) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 czerwca 2012 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. z 2012 r. poz. 645). rozporządzenie określa poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła, poziomy recyklingu,

przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych w poszczególnych latach do dnia 31 grudnia 2020r., a także sposób obliczania tych poziomów.

- 9) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 czerwca 2016 r. w sprawie wzorów sprawozdań o odebranych i zebranych odpadach komunalnych, odebranych nieczystościach ciekłych oraz realizacji zadań z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi. (Dz. U. poz. 934).
- 10) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie katalogu odpadów. (Dz. U. poz. 1923).

3. Wskaźniki odzysku i recyklingu odpadów przewidziane do osiągnięcia w 2016 roku i w latach kolejnych

1) Ograniczenie masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 25 maja 2012 r. w sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz sposobu obliczania poziomu ograniczania masy tych odpadów, dopuszczalny poziom masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w 2016 roku w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r. to 45%. W latach następnych poziom ten kształtuje się następująco:

Rok	2012 r.	16 lipca 2013 r.	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	16 lipca 2020 r.
Dopuszczalny poziom masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r. [%]	75	50	50	50	45	45	40	40	35

tabela 1- dopuszczalny poziom masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.

Ustawa o odpadach definiuje odpady ulegające biodegradacji jako odpady ulegające rozkładowi tlenowemu lub beztlenowemu przy udziale mikroorganizmów– są to na przykład odpady zielone z parków i ogrodów, odpady kuchenne, papier i tektura, drewno, odzież i tekstylia, czyli odpady zaliczające się do odpadów komunalnych. Jednakże pojęcia odpadów ulegających biodegradacji nie należy utożsamiać z terminem odpady komunalne– po prostu część odpadów komunalnych to odpady ulegające biodegradacji. W 2008 r. udział odpadów ulegających biodegradacji w ogólnej masie odpadów komunalnych wynosił 57,4%. Lista odpadów innych niż komunalne ulegających biodegradacji jest znacznie dłuższa, a wśród nich można wymienić odpady takie jak: wysłodki, odpady nienadające się do spożycia i przetwórstwa, skratki, itd. Odpady komunalne ulegające biodegradacji oraz odpady inne niż komunalne ulegające biodegradacji przedstawiono w tabeli 2, stworzonych na podstawie katalogu odpadów, zgodnie z klasyfikacją przedstawioną w Wytycznych dla procesów kompostowania, fermentacji i mechaniczno– biologicznego przetwarzania odpadów, przy czym oznaczenie ex przy kodzie odpadów oznacza, że dany kod odpadów jest ograniczony do określonej

frakcji.¹

Kod odpadu	Rodzaj odpadu
ex 15 01 01	Opakowania z papieru i tektury ze strumienia odpadów komunalnych
ex 15 01 03	Opakowania z drewna ze strumienia odpadów komunalnych
ex 15 01 09	Opakowania z tekstyliów z włókien naturalnych ze strumienia odpadów komunalnych
20 01 01	Papier i tektura
20 01 08	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji
ex 20 01 10	Odzież z włókien naturalnych
ex 20 01 11	Tekstylia z włókien naturalnych
20 01 25	Oleje i tłuszcze jadalne
20 01 38	Drewno inne niż wymienione w 20 01 37
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji
ex 20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne ulegające biodegradacji
20 03 02	Odpady z targowisk
20 03 04	Szlamy ze zbiorników bezodpływowych służących do gromadzenia nieczystości

tabela 2- Lista odpadów komunalnych ulegających biodegradacji

Przepisy unijne nakładają na Polskę obowiązek redukcji ilości odpadów ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska odpadów, głównie ze względu na konieczność ograniczenia emisji biogazu ze składowisk odpadów, w którym znajduje się metan – jeden z najgroźniejszych gazów cieplarnianych.

W artykule 5 ust. 2 lit. b dyrektywy Rady 1999/31/WE z dnia 26 kwietnia 1999 r. w sprawie składowania odpadów (Dz. Urz. WE L 182 z 16.7.1999. str. 1, z późn. zm.) zapisano obowiązek redukcji ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska odpadów w stosunku do tej ilości w roku 1995. I tak według dyrektywy 1999/31/WE w 2006 r. ilość odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowana na składowiska odpadów może wynosić maksymalnie do 75 % ich całkowitej ilości (wagowo) w stosunku do ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji wytworzonych w 1995 r., w 2009 r. ilości ta mogła wynosić maksymalnie do 50%, natomiast w roku 2015 – do 50%. Jednakże dopuszczono możliwość przesunięcia terminu wypełnienia tych zobowiązań o cztery lata - Polska skorzystała z tej możliwości. Zatem w 2010 r. w Polsce można składować nie więcej niż 75 %, w 2013 r. – 50%, natomiast w 2017 - r. 35 % wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r. Taki zapis znalazł się w ustawie o odpadach w artykule 16 a.

Natomiast zgodnie z art. 3 c ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, obowiązki te zostały nałożone na gminy (cel 50% oraz 35%).

W związku z powyższym, szacuje się, że należy unieszkodliwić w sposób inny niż składowanie w roku 2017 – 3,6 mln t, co powoduje to konieczność budowy nowych, innych niż składowiska, instalacji do unieszkodliwiania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji.

Przyjmuje się, że w roku odniesienia tj. 1995, ilość odpadów ulegających biodegradacji wytworzonych przez jednego mieszkańca wsi wynosiła 47 kg a przez 1 mieszkańca miasta 155 kg.

Warto zauważyć, że masa odpadów komunalnych ulegających biodegradacji z obszaru danej gminy, przekazanych do składowania, stanowi sumę ilości poszczególnych rodzajów odpadów ulegających biodegradacji przekazanych do składowania, tj. również odpadów komunalnych zmieszanych o kodzie 20 03 01 i pozostałości po ich sortowaniu o kodzie 19 12 12 nie spełniających wymagań rozporządzenia Ministra Środowiska, wydanego na podstawie art. 14 ust.10 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku o odpadach, jeśli przekazane zostały do składowania, oraz odpadów zebranych w sposób selektywny – przy uwzględnieniu procentowego udziału frakcji ulegającej biodegradacji

¹ http://archiwum.ekoportal.gov.pl/prawo_dokumenty_strategiczne/ochrona_srodowiska_w_polsce_zagadnienia/Odpady/OdpadyUlegajaceBiodegradacji.html

w ogólnej masie tego rodzaju odpadu, określonego w Rozporządzeniu. Zatem, w celu spełnienia wymogów w zakresie redukcji odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania, niezbędnym jest prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów, w tym odpadów zielonych, i przekazywanie ich do miejsc odzysku (przy czym odpady zielone trafiać powinny do regionalnych i zastępczych instalacji przetwarzania odpadów komunalnych), oraz zagospodarowanie odpadów zielonych we własnym zakresie, między innymi poprzez przydomowe kompostowniki, tj. zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami, gdzie odpady w pierwszej kolejności poddaje się przetwarzaniu w miejscu ich powstania, tak, aby tego rodzaju odpady nie trafiły na składowisko w ogólnym strumieniu odpadów komunalnych.

2) Poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych.

Poziomy przewidziane do osiągnięcia w latach następnych wg ww. Rozporządzenia przedstawia tabela poniżej.

	Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia [%]								
Rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło	10	12	14	16	18	20	30	40	50

	Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami [%]								
Rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Inne niż niebezpieczne odpady budowlane i rozbiórkowe	30	36	38	40	42	45	50	60	70

tabela 4- Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 29 maja 2012 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych, poziomy te wynoszą w roku 2016 odpowiednio:

- papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło – 18%,
- inne niż niebezpieczne odpady budowlane i rozbiórkowe – 42%.

3) Wymagane poziomy odzysku odpadów budowlanych i remontowych określone w Rozporządzeniu, zawiera tabela powyżej.

W przypadku tego rodzaju odpadów, pojawia się jednak problem związany z ich klasyfikacją, w większości mieszczą się one, bowiem w grupie 17, a więc ich odbiór czy transport odbywa się nie tylko przez firmy świadczące usługi w zakresie odbioru odpadów komunalnych, ale również przez inne firmy działające na podstawie odrębnych decyzji. Osiągane wskaźniki są jednak obliczane tylko na podstawie sprawozdań otrzymywanych od firm odbierających od właścicieli nieruchomości

odpady komunalne oraz wyników zbiórki w ramach funkcjonowania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych. Ponadto odpady tego rodzaju pochodzące z drobnych remontów są jeszcze w dalszym ciągu mieszane z odpadami komunalnymi zmieszanymi, zatem nie zawsze są one wydzielane z ogólnego strumienia odpadów komunalnych.

4. Charakterystyka regionu gospodarki odpadami i Gminy Dywity

Podstawą tworzenia i funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi w kraju jest jego regionalizacja. Według tej zasady w województwie warmińsko-mazurskim wyodrębnionych zostało 5 regionów gospodarki odpadami komunalnymi, na terenie których wskazano regionalne instalacje przetwarzania odpadów komunalnych oraz instalacje służące do zastępczej obsługi regionów. Według Planu Gospodarki Odpadami Województwa Warmińsko - Mazurskiego na lata 2011 - 2016 gmina Dywity została włączona do centralnego regionu gospodarki odpadami. Region obejmuje następujące gminy:

CENTRALNY	
Miasto Olsztyn	Miasto Olsztyn
bartoszycki	Bartoszyce (M), Bartoszyce (W), Górowo Iławeckie (M), Górowo Iławeckie (W), Sępólno
lidzbarski	Lidzbark Warmiński (M), Lidzbark Warmiński (W), Orneta, Kiwity, Lubomino
mragowski	Mragowo (M), Mragowo (W), Mikołajki, Piecki, Sorkwity
olsztyński	Biskupiec, Barczewo, Dobre Miasto, Dywity, Jeziorany, Gietrzwałd, Purda, Stawiguda, Świątki, Kolno
piski	Pisz, Ruciane-Nida
szczycki	Szczytno (M), Szczytno (W), Dźwierzuty, Rozogi, Wielbark, Jedwabno, Pasym, Świętajno
kętrzyński	Korsze

tabela 5- Region centralny- wykaz gmin

W związku wejściem w życie uchwały nr IX/228/15 Sejmiku Województwa Warmińsko - Mazurskiego z dnia 26 sierpnia 2015 r., zmieniającej uchwałę nr XVIII/334/12 Sejmiku Województwa Warmińsko- Mazurskiego z dnia 19 czerwca 2012 r. w sprawie wykonania Planu gospodarki odpadami dla województwa warmińsko- mazurskiego na lata 2011-2016 Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Olsztynie stał się regionalną instalacją -RIPOK. Od 16 października 2015 r. Gmina Dywity przekazuje odpady do nowo powstałej instalacji. Poniżej w tabeli przedstawiono Regionalne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych w regionie centralnym gospodarki odpadami komunalnymi w województwie warmińsko-mazurskim oraz instalacje przewidziane do zastępczej obsługi tego regionu, do czasu uruchomienia regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych, w przypadku gdy znajdująca się w nich instalacja uległa awarii lub nie może przyjmować odpadów z innych przyczyn.

Instalacje regionalne do przetwarzania odpadów komunalnych w Regionie		
Właściciel /Zarządzający	Instalacja regionalna	Lokalizacja instalacji
REGION CENTRALNY		
Instalacje regionalne do przetwarzania odpadów komunalnych w Regionie		
Właściciel /Zarządzający	Instalacja regionalna	Lokalizacja instalacji

Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Olsztynie	Instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów	Olsztyn
Zakład Gospodarki Odpadami Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Bartoszycach	Składowisko odpadów, kwatery III	Wysieka
Instalacje do zastępczej obsługi Regionu		
Właściciel /Zarządzający	Instalacja	Lokalizacja instalacji
Na wypadek awarii instalacji regionalnej lub niemożliwości przyjmowania odpadów przez instalację regionalną z innych przyczyn		
Olsztyński Zakład Komunalny Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Olsztynie	Sortownia zmieszanych odpadów komunalnych	Olsztyn
Marta Prychodko (firma przedsiębiorcy: Marta Prychodko Skup Sprzedaż Hurtowa Opakowań Wtórnych "DBAJ")	Sortownia zmieszanych odpadów komunalnych	Świątajno
Zakład Gospodarki Odpadami Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Bartoszycach	Sortownia zmieszanych odpadów komunalnych Kompostownia odpadów ulegających biodegradacji	Wysieka
Gmina Ruciane-Nida (Zarządzający: Zakład Usług Komunalnych w Rucianem-Nidzie)	Składowisko odpadów	Wólka
Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami "Eko-MAZURY" Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Siedliskach	Instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów	Siedliska
	Składowisko odpadów, kwatery II	
"Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych RUDNO Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością" w Rudnie	Instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów	Rudno/Zbożne
	Składowisko odpadów, kwatery II	Rudno
"Międzygminny Zakład Kompleksowego Przerobu Odpadów Komunalnych Sękity Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością" w Bisztyнку-Kolonii	Instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych	Sękity
Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej "KOMUNALNIK" Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Kętrzynie	Instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych	Kętrzyn/Pudwągi
"AMEST Kętrzyn" Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Mażanach	Składowisko odpadów, kwatery II	Mażany
NOVAGO Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Mławie	Instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych	Różanki
Bioelektra Group Spółka Akcyjna w Warszawie	Instalacja mechaniczno-ciepłnego przetwarzania odpadów komunalnych	Różanki
Zakład Utylizacji Odpadów Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Elblągu	Instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych	Elbląg
* Na wypadek awarii instalacje mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów zarządzane przez "Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych RUDNO Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością" w Rudnie oraz Ekologiczny Związek Gmin "Działdowszczyzna" z siedzibą w Działdowie pełnią wobec siebie funkcję instalacji zastępczych.		

tabela 6- Region centralny- Instalacje regionalne do przetwarzania odpadów komunalnych w Regionie

Gmina Dywity położona jest w bezpośrednim sąsiedztwie Olsztyna i zajmuje obszar 161 km². Swoim zasięgiem obejmowała 19 sołectw (aktualnie 20)- Barkweda, Brąswałd, Bukwałd, Dąbrówka Wielka, Dywity, Frączki, Gady, Gradki, Kieźliny, Ługwałd, Myki, Nowe Włóki, Redykajny, Rozgity, Różnowo, Sętań, Słupy, Spręcowo, Tuławki). Liczba mieszkańców gminy- stan na grudzień 2016 r.- 11 088- zameldowanych, 9 629- zadeklarowanych mieszkańców.

5. Gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie gminy.

5.1. Stan prawny

W myśl ustawy o odpadach, odpady komunalne zostały zdefiniowane jako odpady powstające w gospodarstwach domowych, z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji, a także odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych. W nowym tekście tej ustawy z końca 2012 r. dodaje się ponadto, że zmieszane odpady komunalne pozostają zmieszanyimi odpadami komunalnymi, nawet, jeżeli zostały poddane czynności przetwarzania odpadów, która nie zmieniła w sposób znaczący ich właściwości. Odpady komunalne powstają głównie w gospodarstwach domowych, ale również na terenach nieruchomości niezamieszkałych, jak: obiekty użyteczności publicznej (szkoły, przedszkola), infrastruktury (handel, obiekty turystyczne, usługi) oraz świetlice gminne, cmentarze, boiska sportowe, parkingi, przystanki.

Model gospodarowania odpadami wprowadzony nowelizacją ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, zrodził wiele problemów zarówno natury prawnej jak i faktycznej. Skutkiem wejścia w życie nowego systemu było przejście przez gminy odpowiedzialności za gospodarowanie odpadami, powstającymi na ich terenie. Bezspornie, stary system gospodarowania odpadami pozostawał archaiczny w stosunku do zobowiązań przyjętych przez Polskę wskutek akcesji do Unii Europejskiej. W szczególności wymagania te dotyczyły uporządkowania gospodarki odpadami: budowy i utrzymania niezbędnej infrastruktury technicznej, zapewniającej odzyskiwanie bądź unieszkodliwianie odpadów, zapewnienia warunków ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania w kolejnych odstępach czasowych oraz stopniowego zwiększenia pozyskiwania surowców wtórnych. We wskazanym zakresie, stary system gospodarowania odpadami nie przynosił pożądanych efektów, jak i nie pozostawiał możliwości jego ewolucji. Zdecydowano się zatem całkowicie przemodelować organizację gospodarowania odpadami w gminach, przenosząc odpowiedzialność za odbieranie i zagospodarowanie odpadów na samorządy.

Podstawową zmianą w stosunku do starego systemu jest obligatoryjne przejście przez gminy obowiązków właścicieli nieruchomości w zakresie gospodarowania odpadami. Wprowadzony nowelizacją z 1 lipca 2011 r. model gospodarowania odpadami ma służyć przede wszystkim:

- uszczelnieniu systemu tak, aby obejmował on wszystkich „wytwórców” śmieci na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego (w starym modelu jedynie ok. 85% podmiotów wytwarzających odpady należało do systemu),
- selektywnemu zbieraniu odpadów „u źródła” tj. wstępnej segregacji śmieci przez podmioty, które je wytwarzają,
- zmniejszeniu masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania, a także ogólnej ilości odpadów,
- dążeniu do całkowitego wyeliminowania nielegalnych składowisk odpadów,
- zapewnieniu budowy i utrzymania niezbędnej infrastruktury technicznej, czyli instalacji służących odzyskiwaniu oraz unieszkodliwianiu odpadów komunalnych w inny sposób aniżeli ich składowanie na tzw. wysypiskach,

- właściwemu nadzorowi nad postępowaniem z odpadami komunalnymi, zarówno na etapie ich powstawania, jak i dalszego procesu dokonywanego przez przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych,
- zmniejszeniu zagrożeń dla środowiska, powstających w skutek transportu odpadów z miejsc ich wytwarzania do punktu odzyskiwania bądź unieszkodliwiania, dzięki podziałowi województw na regiony gospodarki odpadami.

Zgodnie z art. 6r ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach obecnie obowiązujący model gospodarowania odpadami komunalnymi obejmuje:

- odbieranie, transport, zbieranie, odzysk i unieszkodliwianie odpadów komunalnych,
- tworzenie i utrzymanie punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych, obsługę administracyjną systemu.

W Gminie Dywity obowiązują następujące uchwały dotyczące gospodarowania odpadami komunalnymi:

- UCHWAŁA NR XV/103/15 RADY GMINY DYWITY z dnia 15 grudnia 2015 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości zamieszkałej oraz warunków i trybu składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej.
- Uchwała nr XXVII/189/13 Rady Gminy Dywity z dnia 26 marca 2013 r. sprawie zarządzenia poboru opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, wyznaczania inkasentów, wynagrodzenia za inkaso oraz terminów płatności dla inkasentów ze zm.
- UCHWAŁA NR XXIII/159/16 RADY GMINY DYWITY z dnia 27 października 2016 r. w sprawie metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz stawki opłaty na terenie Gminy Dywity
- UCHWAŁA NR XIII/83/15 RADY GMINY DYWITY z dnia 29 października 2015 r. w sprawie terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi przez właściciela nieruchomości zamieszkałej.
- UCHWAŁA NR XVII/120/16 RADY GMINY DYWITY z dnia 23 lutego 2016 r. w sprawie sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na których zamieszkują mieszkańcy w zamian za uiszczoną opłatą ze zm.
- UCHWAŁA NR XVII/119/16 RADY GMINY DYWITY z dnia 23 lutego 2016 r. w sprawie uchwalenia regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Dywity ze zm.
- Uchwała nr XLIII/311/14 Rady Gminy Dywity z dnia 25 sierpnia 2014 r. w sprawie określenia rodzaju dodatkowej usługi świadczonej przez gminę w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania odpadów oraz wysokości cen za tą usługę.

5.2. Opis istniejącego systemu

Gmina Dywity 1 lipca 2013 r. wprowadziła system gospodarowania odpadami. Rok 2016 był trzecim pełnym rokiem obowiązywania systemu gospodarki odpadami komunalnymi przez Gminę.

Gmina Dywity systemem gospodarowania odpadami komunalnymi objęła jedynie właścicieli nieruchomości na których zamieszkują mieszkańcy. Odpady od właścicieli nieruchomości odbierane są w następujący sposób:

- odpady komunalne zmieszane,
- odpady ze szkła zebrane w sposób selektywny (worek lub pojemnik koloru zielonego),
- odpady z papieru, zebrane w sposób selektywny (worek lub pojemnik koloru niebieskiego),
- odpady z tworzyw sztucznych zebrane w sposób selektywny (worek lub pojemnik koloru żółtego),
- odpady wielkogabarytowe oraz zużyty sprzęt RTV i AGD zbierane w sposób selektywny - w każdej ilości.
- Przeteterminowane leki - zbiórka w wyznaczonych przez gminę miejscach:
 - apteka w Dywitach - ul. Spółdzielcza 2A,
 - apteka w Dywitach - ul. Olsztyńska 34
 - apteka w Wadągu - ul. Kochanowskiego 1 C,
 - Ośrodek Zdrowia w Dywitach - ul. Jeżynowa 16,
 - Ośrodek Zdrowia w Tuławkach - budynek nr 37.
- Zużyte baterie - zbiórka w wyznaczonych przez gminę miejscach:
 - Urząd Gminy Dywity, ul. Olsztyńska 32,
 - Szkoła w: Dywitach, Tuławkach, Frączkach, Spręcowie, Bukwałdzie.
 - Przedszkole w: Dywitach, Kieźlinach, Słupach.
- Odpady zielone - zbiórka w wyznaczonych przez gminę 5 Punktach Zielonych:
 - Dywity - działka o numerze ewidencyjnym 673/1 - przy stadionie,
 - Ługwałd - działka o numerze ewidencyjnym 159/61- przy przepompowni ścieków,
 - Spręcowo - działka o numerze ewidencyjnym 348 - przy oczyszczalni ścieków,
 - Słupy - działka o numerze ewidencyjnym 197/1- przy ogródkach działkowych „Brzoza”,
 - Kieźliny - działka o numerze ewidencyjnym 129/6- koło sklepu „Lewiatan”.

Punkty zielone zostały zlikwidowane z końcem 2016 roku.

Mieszkańcy mogli dostarczać odpady do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, który został zorganizowany w KWO Mirosław Marszelewski, 10-373 Olsztyn, Wadąg 13. PSZOK był czynny w poniedziałki, środy, piątki, soboty - od godz. 7:00 do 15:00 oraz we wtorki i czwartki od godz. 7:00 do 18:00.

W zamian za uiszczoną przez właścicieli nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi właściciele nieruchomości do punktu selektywnej zbiórki mogli dostarczać:

- chemikalia (opakowania po farbach, rozpuszczalnikach, olejach itp.),
- zużyte opony,
- zużyte akumulatory,
- popiół z palenisk domowych,
- odpady wielkogabarytowe i zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- odpady budowlane i rozbiórkowe, pochodzące z remontów wykonywanych we własnym zakresie, na wykonanie których nie jest wymagane uzyskanie pozwolenia na budowę lub

na wykonanie których nie jest wymagane zgłoszenie do administracji budowlano-architektonicznej.

Z terenu gminy odpady odbierane były z następującymi częstotliwościami:

☒ zmieszane odpady komunalne:

- w zabudowie wielorodzinnej - raz w tygodniu,
- w zabudowie jednorodzinnej w miejscowościach: Dywity, Ługwałd, Kieźliny, Wadąg, Słupy, Zalbki, Szypry,
- w gospodarstwie domowym, gdzie zadeklarowanych jest od 1-2 osób - co dwa tygodnie,
- w gospodarstwie domowym, gdzie zadeklarowane są 3 osoby i więcej - co tydzień.

W miejscowościach o rozproszonej, kolonijnej zabudowie takich jak: Dąbrówka Wielka, Rozgity, Redykajny, Brąswałd, Barkweda, Bukwałd, Dągi, Spręcowo, Sętań, Pistki, Gady, Tuławki, Frączki, Gradki, Nowe Włóki, Plutki: co dwa tygodnie, a w przypadku, gdy gospodarstwo domowe liczy 1 osobę - raz w miesiącu.

☒ segregowane odpady komunalne - co dwa tygodnie ze wszystkich miejscowości

W wyniku zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego odbiorem, transportem oraz prowadzeniem PSZOK- u na terenie Gminy Dywity zajmowała się firma: Kontenerowy Wywóz Odpadów Mirosław Marszelewski , 10-373 Olsztyn, Wadąg 13, której podwykonawcą był: Zakład Usług Transportowych i Komunalnych Jastrzębski Dariusz Jastrzębska Edwarda S.C., Różnowo 25a ,11-001 Dywity.

Rozliczenia z wykonawcą dokonywane są za pomocą ryczałtowej kwoty miesięcznej która obejmuje odbiór, transport, prowadzenie PSZOK-u i zagospodarowywanie odpadów z PSZOK-u. Wynagrodzenie za wykonana usługę wypłacaną przedsiębiorcy odbierającemu i zagospodarowującemu odpady uzależnione było od liczby od których są odbierane były odpady i wynosiło ono miesięcznie 5,14 zł brutto x liczba osób za każdą zadeklarowaną osobę. Opłata ta aktualizowana była co miesiąc w zależności od ilości zadeklarowanych osób ze stanem na ostatni dzień miesiąca.

Stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na nieruchomości zamieszkałej w 2016 r. wynosiły:

∅ za odpady zbieranie i odbierane nieselektywne - 14,00 zł/mieszkańca/miesiąc na nieruchomościach na których zamieszkuje do 4 mieszkańców. Opłata za piątego i kolejnego mieszkańca wynosi 3,00 zł /mieszkaniec/miesiąc

∅ za odpady zbieranie i odbierane selektywne - 8,50 zł/mieszkańca/miesiąc na nieruchomościach na których zamieszkuje do 4 mieszkańców. Opłata za piątego i kolejnego mieszkańca wynosi 1,00 zł /mieszkaniec/miesiąc

Zgodnie ze złożonymi deklaracjami (2996 na dzień 31.12.2016 r.) 4341 osób (1290 gospodarstwa) deklaruje zbieranie odpadów w sposób selektywny natomiast 5277 osób (1706 gospodarstwa) deklaruje zbieranie odpadów w sposób nieselektywny.

W Rejestrze działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych prowadzonym przez Wójta Gminy Dywity na koniec 2016 r. wpisanych było 6 podmiotów:

- 1) K W O Mirosław Marszelewski, Wadąg 13, Olsztyn,
- 2) REMONDIS OLSZTYN Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością S.K.A. ul. Partyzantów 3, 10-522 Olsztyn,

- 3) Zakład Usług Transportowych i Komunalnych S.C. Dariusz Jastrzębski, Edwarda Jastrzębska, Różnowo 25 A, 11-001 Dywity,
- 4) Błysk- Bis Sp. z o.o. ul. Armii Krajowej 1, 06-200 Maków Mazowiecki,
- 5) KOMA Sp. z o.o. Sp. k. ul. Sikorskiego 19 C, 19-300 Ełk,
- 6) KOMA OLSZTYN Sp. z o.o., ul. Towarowa 20A, 10-417 Olsztyn.

5.3. Ilość odpadów odebranych z terenu gminy Dywity

Ilości odpadów komunalnych zostały ustalone wg sprawozdania Wójta z realizacji zadań z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi za 2016 rok.

Wśród całej ilości odpadów komunalnych odebranych z obszaru gminy Dywity w 2016 roku największą część stanowią niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne – 2 832,600 Mg, co stanowi 92% masy odebranych odpadów i 87% masy odebranych i zebranych odpadów. Całą masę odebranych zmieszanych odpadów poddano innym procesom, z czego 29,70 Mg to masa odpadów powstałych po mechaniczno- biologicznym przetworzeniu zmieszanych odpadów komunalnych o kodzie 19 12 12 niespełniających wymagań rozporządzenia Ministra Środowiska wydanego na podstawie art. 14 ust. 10 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. z 2010 r. Nr 185, poz. 1243, z późn. zm.¹⁾), przekazana do składowania.

Dla porównania: w 2014 r. odpadów zmieszanych było 2 124,8 Mg i stanowiło 95,6 % wielkości wszystkich odpadów. Natomiast 2015 roku - niesegregowanych odpadów komunalnych było – 2 261,6 Mg, co stanowiło 96% masy odebranych odpadów i 83% masy odebranych i zebranych odpadów. Z całej masy odebranych zmieszanych odpadów 151,4 Mg zeskładowano, 2 110,20 Mg poddano innym procesom, z czego 723,5 Mg to masa odpadów powstałych po mechaniczno-biologicznym przetworzeniu zmieszanych odpadów komunalnych o kodzie 19 12 12 niespełniających wymagań rozporządzenia Ministra Środowiska wydanego na podstawie art. 14 ust. 10 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. z 2010 r. Nr 185, poz. 1243, z późn. zm.¹⁾), przekazana do składowania.

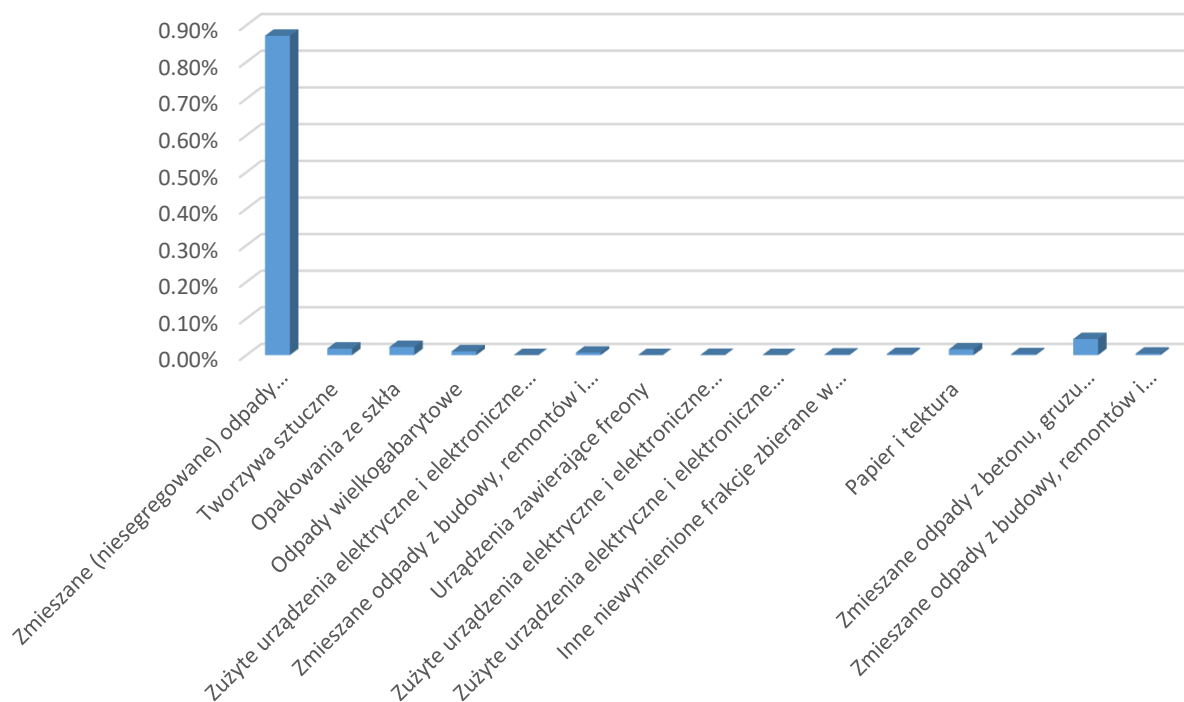
Rok 2016 jest pierwszym rokiem w którym został przez Gminę Dywity osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.

Ilości odpadów komunalnych zebranych i odebranych z obszaru gminy Dywity w 2016 roku [Mg]

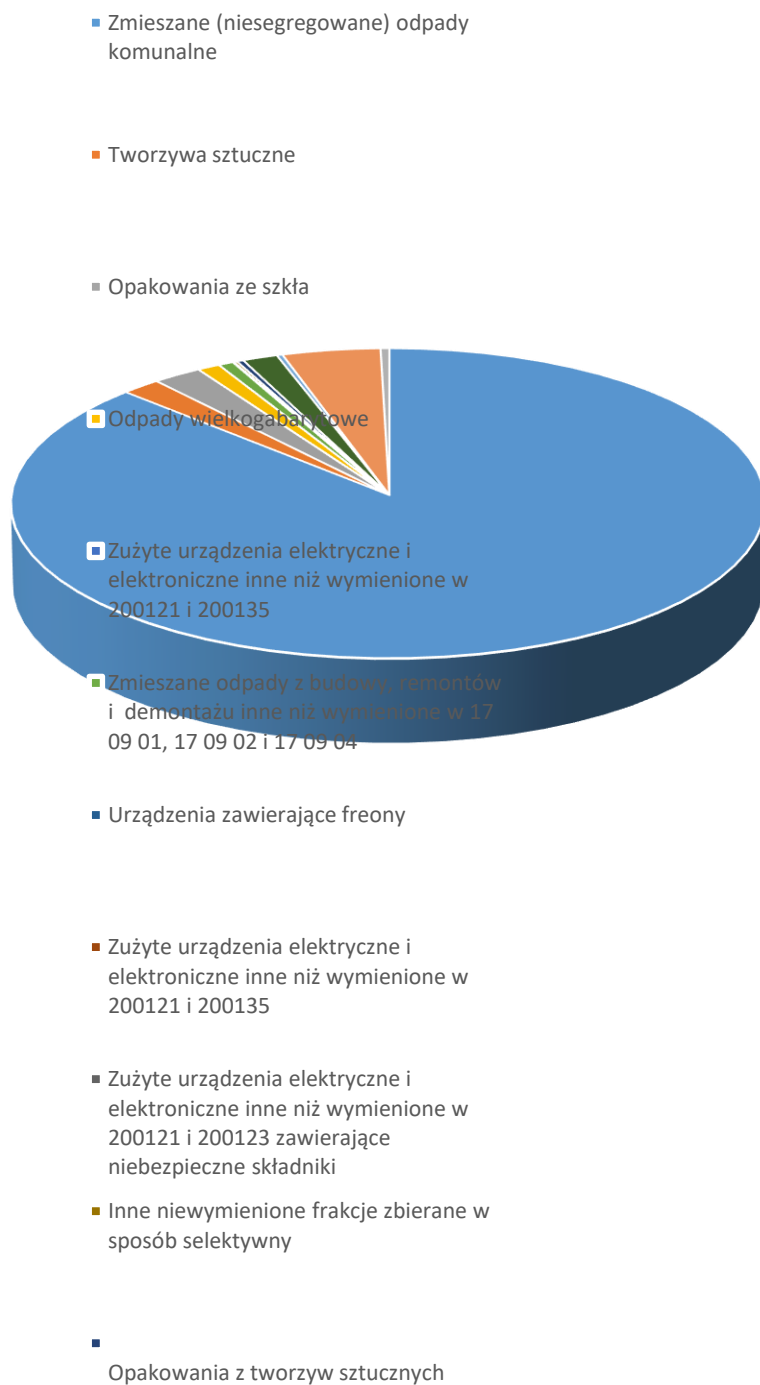

- Zmieszane (niesegregowane) odpady komunalne
- Tworzywa sztuczne
- Opakowania ze szkła
- Odpady wielkogabarytowe
- Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 200121 i 200135
- Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 04
- Urządzenia zawierające freony
- Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 200121 i 200135
- Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 200121 i 200123 zawierające niebezpieczne składniki
- Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny
- Opakowania z tworzyw sztucznych
- Papier i tektura
- Opakowania z papieru i tektury
- Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06
- Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 170901, 170902 i 170903

Masa zebranych i odebranych odpadów

Masa zebranych i odebranych odpadów

Dzieląc te masy przez statystyczną liczbę mieszkańców gminy (stan na grudzień 2016 r.- 11 088 (zameldowanych na terenie Gminy)) masa odebranych w 2016 r. wynosi: 278 kg, a odebranych i zebranych 292 kg na statystycznego (zameldowanego) mieszkańca rocznie. Masa wytworzonych odpadów komunalnych przez jednego mieszkańca na terenie województwa warmińsko -mazurskiego wynosi 271 kg (z GUS), czyli na terenie Gminy Dywity jest wyższa niż porównywalna do średniej w województwie. W poprzednich latach była niższa, wzrosła w 2016.

5.4. Osiągnięte poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania

Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania

Poziom wymagany - 45 %

Poziom osiągnięty – 4,61%

Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w roku rozliczeniowym 2016 został osiągnięty. Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w roku rozliczeniowym 2015 nie został osiągnięty, wynosił: 134,12%.

Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła:

Poziom wymagany - 18 %

Poziom osiągnięty – 20,00 %, przy wymaganym poziomie w 2016 r.= 18%, poziom został osiągnięty.

Udział poszczególnych frakcji materiałowych w odpadach przekazanych do recyklingu i przygotowania do ponownego użycia [Mg]

Poziom recyklingu, przygotowania i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych:

182,184 [Mg]- łączna masa innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych poddanych recyklingowi, przygotowanych do ponownego użycia oraz poddanych odzyskowi innymi metodami, pochodzących ze strumienia odpadów komunalnych z gospodarstw domowych oraz od innych wytwórców odpadów komunalnych,

190,797 [Mg]- łączna masa wytworzonych innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych, pochodzących ze strumienia odpadów komunalnych z gospodarstw domowych oraz od innych wytwórców odpadów komunalnych.

Poziom wymagany - 42 %

Poziom osiągnięty – 95,49 %, poziom został osiągnięty.

6. Analiza finansowo - ekonomiczna funkcjonowania systemu

Od początku funkcjonowania „nowego” systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, w którym gmina przejęła obowiązki związane z gospodarowaniem odpadami, w Gminie Dywity wprowadzono opłaty za gospodarowanie odpadami w zależności od liczby osób zamieszkującej daną nieruchomość. Opłatę uiszcza się w okresie miesięcznym w terminie do 15 dnia każdego miesiąca.

6.1. Przychody z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi

Należności w roku 2016 wynosiły 1 361 290,949 zł.

Wpływy na koniec 2016 roku wyniosły 1 238 945 zł.

Zaległości w tym okresie wyniosły 147 157,25 zł.

Na koniec roku część mieszkańców zapłaciła z nadpłatą. Wyniosła ona 17 337,515 zł.

Gmina umorzyła w 2016 roku należności z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi 7 podmiotom należności na kwotę 3 574,00 zł

Gmina prowadziła windykację zaległych należności. Wystawiono 32 tytuły wykonawcze, zrealizowano 8 na kwotę 6 031,20 zł.

6.2. Koszty funkcjonowania systemu (obliczono dla całego roku).

Odbiór, transport, zagospodarowanie odpadów, PSZOK, zakup worków do selektywnej zbiórki	miesiąc	odbiór i transport odpadów, zakup worków, prowadzenie PSZOK-u	zagospodarowanie odpadów
	styczeń	49 772,92 zł	53 684,66 zł
	luty	49 228,08 zł	44 017,75 zł
	marzec	49 179,52 zł	56 367,36 zł
	kwiecień	49 148,68 zł	64 195,11 zł
	maj	49 143,54 zł	64 791,86 zł
	czerwiec	49 225,78 zł	70 511,73 zł
	lipiec	49 374,84 zł	73 614,72 zł
	sierpień	49 398,04 zł	79 782,38 zł
	wrzesień	49 374,84 zł	68 977,85 zł
	październik	49 308,02 zł	55 644,34 zł
	listopad	49 379,98 zł	75 379,49 zł
	grudzień	49 379,98 zł	30 116,32 zł
	razem	591 914,22 zł	737 083,57 zł
suma	1 328 997,79 zł		
koszty administracyjne	Wynagrodzenia pracowników (1 etat)		31 605,51 zł
	Szkolenia pracowników		700,00 zł
	Materiały biurowe, tonery, akcesoria komputerowe, telefony, obsługa prawna, prowizje bankowe		2 000,00 zł
	oprogramowanie komputerowe		2 000,00 zł
	koszty komornicze		88,88 zł
	Przesyłki pocztowe, itp.		
	Prowizja z tytułu inkaso		
Edukacja ekologiczna			
Inne koszty (zakup koszy na śmieci, likwidacja dzikich wysypisk)			13 369,86 zł
suma:			49 764,25 zł
razem system gospodarowania odpadami			1 378 762,04 zł

Należności :1 361 290,95 zł- 1 378 762,04 zł (koszty sytemu) = - 17 471,09 zł

Łączny koszt funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi jest niższy niż należne przychody o 17 471,09 zł w skali roku.

Koszty funkcjonowania systemu w przeliczeniu na jednego mieszkańca wyniosły 1 378 762,04 zł/9618 osób= 143,35 zł/rok co daje kwotę miesięczną w wysokości 11,95 zł/mieszkaniec/miesiąc.

Przedstawiono Radnym Gminy Dywity koszty funkcjonowania systemu i z dniem 31 grudnia 2016 r. straciła moc uchwała numer XIII/81/15 Rady Gminy Dywity z dnia 29 października 2015 r. w sprawie metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz stawki opłaty na terenie Gminy Dywity (Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego z 2015 r. poz. 4024). Podniesiono stawki za gospodarowanie odpadami.

7. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi

- 1) Planowana jest modernizacja ZGOK Sp. z o.o. w celu zwiększenia mocy przerobowych instalacji do 123 000 Mg/rok.
- 2) Brak dostatecznej ilości instalacji/brak dostatecznych mocy przerobowych do zagospodarowania odpadów ulegających biodegradacji, w tym zielonych.
- 3) W województwie brakuje instalacji do zagospodarowania odzyskiwanego z odpadów komunalnych paliwa alternatywnego.

8. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

Zagospodarowaniem odpadów komunalnych w Gminie Dywity zajmował się Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o.o. w Olsztynie, w której:

- możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych: dopuszczone pozwoleniem zintegrowanym - 95 tys. Mg/rok,
- możliwości przetwarzania odpadów zielonych: technologia zakładu nie jest przystosowana do kompostowania tych odpadów. Przyjmowanie selektywnie zbieranego strumienia odpadów zielonych będzie możliwe po zmianie pozwolenia zintegrowanego;
- możliwości przetwarzania pozostałości z mechaniczno -biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczone do składowania - kod 19 12 12 to łącznie 7000 Mg/rok, przy czym limit ten jest przeznaczony na przetworzenie odpadów o tym kodzie produkowanych wewnątrz zakładu.

Instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania w Olsztynie służy do przerobu odpadów komunalnych zmieszanych. Składa się ona z następujących głównych węzłów technologicznych:

- 1) **linia mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych**, o nominalnej wydajności 95.000 Mg/rok, zlokalizowana w Hali głównej; linia ukierunkowana na produkcję paliwa alternatywnego z odpadów stałych i umożliwiająca odzysk niektórych surowców; linia zawiera następujące podstawowe segmenty:
 - a) punkt przyjmowania odpadów zmieszanych (PPO) ze strefą wyładunkową i niezbędnym wyposażeniem do poprawnego funkcjonowania; nacisk kładziony jest na skrócenie czasu przebywania odpadów w strefie oraz minimalizację niekorzystnego wpływu zgromadzonych odpadów świeżych na otaczające środowisko (odory, zagrożenie sanitarne); strefa posiada

szczelną posadzkę oraz podciśnieniowy system wentylacji z kurtynami powietrznymi w bramach, w celu uniemożliwienia wydostawania się odorów do atmosfery; rozładunek śmieciarek następuje wyłącznie wewnątrz obiektu przy zamkniętych drzwiach;

- b) punkt przyjmowania odpadów palnych (PPP) – płyta rozładunkowa na terenie Zakładu, wyposażona w rozdrabniarkę; w punkcie rozdrabniać i włączać w proces będzie się materiały o dużej kaloryczności, jak elementy mebli, drewno, opony itp.
- c) segment przetwarzania biologicznego odpadów (SBP) z urządzeniami i instalacjami umożliwiającymi prowadzenie procesu autotermicznego suszenia biologicznego (usuwania wilgoci z odpadów na skutek przemian biochemicznych w odpadach, bez suszenia aktywnego za pomocą energii zewnętrznej – np. elektrycznej, ze spalania paliw kopalnych); po suszeniu powstaje półprodukt, który łatwo można rozdzielić na potrzebne frakcje, oczyścić, ewentualnie rozdrobnić i wytworzyć tzw. paliwo alternatywne;
- d) segment przetwarzania mechanicznego odpadów oraz produkcji paliwa (SMP) z urządzeniami do rozdziału frakcji palnej od niepalnej oraz do wydzielenia frakcji surowcowej (metale, niemetale). Segment umożliwia przygotowanie i konfekcjonowanie wyprodukowanego paliwa oraz wydzielenie i zmagazynowanie balastu (frakcja przeznaczona do składowania) do wywozu;

2) pomocnicze systemy i instalacje towarzyszące instalacji linii mechaniczno-biologicznego przetwarzania, jak:

- a) instalacja oczyszczania powietrza złowionego pobranego z obiektów tworzących linię, uwzględniająca wstępne odpylanie;
- b) system opomiarowania i kontroli instalacji z możliwością sterowania procesem z głównej dyspozytorni oraz na lokalnych panelach urządzeń;
- c) główna szafa zasilająco-sterownicza z szafami obiektowymi oraz okablowaniem pomiędzy wszystkimi urządzeniami w systemie.

3) linia sortowania odpadów opakowaniowych z selektywnej zbiórki (SOO) o wydajności 16.000 Mg/rok

4) instalacje pomocnicze do zagospodarowania odpadów gabarytowych, budowlanych i niebezpiecznych - odpady niebezpieczne są tymczasowo magazynowane w sposób kontrolowany i bezpieczny, a następnie wywożone do specjalistycznych zakładów unieszkodliwiania.

W 2016 r. z Gminy Dywity odebrano 2819,400 Mg zmieszanych odpadów komunalnych, z czego ZGOK Sp. z o.o. samodzielnie przetworzył 2428,061 Mg, a 403,999 Mg przekazał do zagospodarowania instalacji zastępczej MBP Novago Sp. z o.o., Różanki 13 w gminie Susz.

9. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy na odbiór odpadów komunalnych, w imieniu, których gmina powinna podjąć działania na rzecz zorganizowania takiego odbioru

W 2016 r. nie odnotowano przypadku stwierdzenia niezłożenia deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Właściciele nieruchomości na bieżąco wzywani byli do złożenia w/w deklaracji. W roku 2016 nie wydano żadnej decyzji administracyjnej naliczającej z urzędu wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami.

10. Wnioski

- 1) Podczas przeprowadzania analizy nie stwierdzono większych potrzeb inwestycyjnych związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.
- 2) Analiza systemu wykazała rozbieżność w liczbie mieszkańców pomiędzy danymi z ewidencji

mieszkańców (10 078) a liczbą mieszkańców zgłoszonych w deklaracjach (9 629). Różnica ta wynosi 449 (w 2015 r. wynosiła 739, a w 2014 r.- 1771) osób co stanowi około 4,46 % mieszkańców gminy. Różnica ta częściowo może być spowodowana obecnymi trendami migracyjnymi. Wielkość ta w dalszym ciągu wymaga kontynuowania działań dotyczących weryfikacji prawdziwości złożonych deklaracji pod kątem ilości osób zamieszkujących daną nieruchomość. Zaleca się aby w deklaracjach o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami umieszczać uzasadnienie zmiany liczby osób.

- 3) Rok 2016 jest pierwszym rokiem w którym Gmina Dywity ograniczyła masę odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów składowanych w 1995 roku.
- 4) Zaleca się podjęcie następujących działań ekologicznych:
 - ✓ przeprowadzenie edukacji ekologicznej w zakresie segregacji odpadów wśród mieszkańców Gminy Dywity. Cel:
 - zwiększona liczba segregujących odpady,
 - zmniejszona ilość zmieszanych odpadów komunalnych.
- 5) Wzmożenie kontroli nieruchomości na których zamieszkują mieszkańcy oraz pozostałych właścicieli nieruchomości.
- 6) W 2016 roku Gmina Dywity osiągnęła poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła w wysokości 21,20% przy minimalnym poziomie dla 2016 roku 18%.
- 7) W 2016 roku Gmina Dywity osiągnęła poziom recyklingu, przygotowania i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych w wysokości 100 % przy minimalnym poziomie dla 2016 roku 42%.
- 8) Gmina Dywity nie ponosiła wydatków na edukację ekologiczną związaną z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.
- 9) Środki za gospodarowanie odpadami komunalnymi były wykorzystane jedynie na cele związane z pokrywaniem kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami.
- 10) Łączny koszt funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi jest niższy niż należne przychody o 17 471,09 zł w skali roku. Koszty funkcjonowania systemu w przeliczeniu na jednego mieszkańca wyniosły 1 378 762,04 zł/9618 osób= 143,35 zł/rok co daje kwotę miesięczną w wysokości 11,95 zł/mieszkaniec/miesiąc. W związku z powyższym podniesiono stawki za gospodarowanie odpadami. Z dniem 31 grudnia 2016 r. straciła moc uchwała numer XIII/81/15 Rady Gminy Dywity z dnia 29 października 2015 r. w sprawie metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz stawki opłaty na terenie Gminy Dywity (Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego z 2015 r. poz. 4024). W grudniu 2016 r. stawka za zagospodarowanie odpadów zmieszanych uległa zmianie, ale z mocą obowiązująca od 1 stycznia 2017 r.